

Tik pred veliko nočjo so politiki v naši državi močno razburkali strasti. Ko to pišem, še ni jasno, kaj bo z vlado, se bo rekonstruirala, odstopila ..., bomo dočakali predčasne volitve? Bojim se, da bo po inerciji vztrajala dalje, država in gospodarstvo pa tonilo vse globlje. Čudim se, da ljudje kar vztrajamo in ponižno čakamo, kaj bo. Simbolika velike noči z vstajenjem bi lahko prebudila tudi množice pri nas.

Sicer pa bi mi bilo lahko to že jasno. Našo miselnost je lepo opisal eden od udeležencev na forumu Financ. Ker bi težko razumljiveje povzel njegovo razmišljanje, ga kar neposredno citiram: »Ne, nisem zadovoljen z višino davkov, s storitvami države in s stanjem v državi nasploh. Sem se jezil, protestiral, se zavzemal za spremembe Nagovarjal prijatelje, sodelavce, ljudi, ki jih poznam, da bi tudi oni podprli spremembe, hoteli več, hoteli boljši jutri. Kaj se je zgodilo: veljati sem začel za upornika, nezadovoljneža, tečnobo. Dejansko, ko je treba nekaj narediti in se postaviti za dobro širše družbe, ta širša družba ponikne in ostaneš v boju sam. In to je temeljna težava te farse od države: večina državljanov ni državotvornih. Ne zavedajo se, da je država zaradi njih, za njih. Ne zavedajo se, da obstaja tudi jutri, ki bo zaradi pasivnosti kvazi državljanov še bolj grenak, kot je danes. Nobeden noče sejati danes, da bi jutri žel. Večina išče "izi" variante: brez dela, brez truda, brez odgovornosti. Težava Slovenije niso politiki, ki vodijo to žalost. Težava so ovce, ki to dovolijo. V Sloveniji bi bilo treba zamenjati državljanee!«

Takoj ko poskušaš nekaj narediti, je prva reakcija: škoda truda, saj se ne da nič spremeniti. A vendar demokracija (vladavina ljudstva) tudi pri nas počasi leze iz plenic. Poglejmo samo zadnja dva primera, ki kažeta, da je tudi upor proti inštitucijam države možen in uspešen: Rado Pezdir, pobudnik in ustanovitelj Društva za vračilo preplačane elektrike, in zasavsko društva Ekokrog. Oba sta začela na videz izgubljen boj in na koncu zmagala. Kot David proti Goljatu. Torej se da, če se hoče.

Brez muje se še čevelj ne obuje. Vse, tudi demokracijo in preganjanje tistih, ki politiko razumejo predvsem (ali celo kot edini cilj) kot priložnost, da se osebno okoristijo, si bo potrebno priboriti. In tu brez truda in določenega tveganja ne gre. In seveda prevzemanja odgovornosti. Pri nas se je razpasla neodgovornost, nihče od odgovornih ne prevzame nobene odgovornosti, nihče ni nič kriv. Vsi vidijo samo svoje pravice, nihče svojih dolžnosti. Žal to za navadne državljanee ne velja, ti so kar naprej na udaru, kazni za prekrške vedno višje. Tudi kmetje so pod nenehnim pritiskom inšpektorjev. Za svobodo, ki si jo nekateri privoščijo, morajo drugi drago plačevati.

Čakanje na odrešenika tudi tu ne pomaga, ampak bo potrebno z lastnimi rokami skidati gnoj. Naj spet uporabim besede s foruma: »Čimprej bodo morali spoznati zlato pravilo demokracije - posledice napačno sprejetih odločitev bodo vedno morali nositi sami. Tako kot v življenju posameznik ne sprejema vedno samo pravih odločitev, tako jih ne sprejemajo niti narodi. In tako kot se razumen posameznik na podlagi svojih preteklih napačnih odločitev nekaj nauči, tako se naučijo tudi narodi. Tako funkcionira in tako raste demokracija. Ko se državljanee, volivci, začnejo zavedati posledic svojih napačnih odločitev in ko so pripravljeni zanje prevzeti vsaj delno odgovornost, bodo ob naslednji odločitvi, prej ali slej, izostrili svoje kriterije. Zahtevali bodo več. Državljanee se bodo prej ali slej zamenjali, ampak ne fizično. Zamenjala se bo miselnost, zamenjale se bodo prioritete. Saj pravim, treba je rahljati beton, konstantno in neumorno ... Potem bo iz teh razpok počasi pognala tudi kaka zelena vejica.«

Če smo volili napačno, si to priznajmo in naslednjič volimo drugače. Ni vrag, da enkrat tudi v naši državi ne bo priplaval na površje sposoben politik. Vztrajanje pri poziciji »saj se ne da nič narediti« in »vsi so glih« je voda na mlin barabam, ki so trenutno priplavale na vrh in sedanje stanje spretno izkoriščajo za ropanje skupnosti.

Podobno kot za državo velja tudi za kmetijstvo. Tudi tu imamo opravka z okorelimi organizacijami, nekaterimi ostanki iz nedemokratskih časov, ki so potrebni temeljitih sprememb. Pa najsi gre za zadruge, zbornico ali sindikat. Brez angažiranega delovanja članov bodo vodstva delala predvsem za svoje koristi, morebiti še za koristi kakšnih prijateljev in lobistov. Dokler bo članstvo tiho in pokorno, sprememb na bolje ne bo. Zavedati se moramo, da so vse te organizacije zaradi kmetov in da morajo v dobro kmetov tudi delati. Pa ne v dobro neke iracionalne skupnosti ali tako pogosto citiranega nacionalnega interesa, ampak v dobro vsakega posameznega kmeta. Skupnost sestavljajo posamezniki in ko bo vsakemu posamezniku šlo dobro, bo tudi skupnosti dobro. Siljenje posameznikov k odrekanju v korist neke skupnosti, kar je tipičen relikv socializma, pa vedno privede do obubožanja množic in do bogatenja posameznikov, ki se spretno skrivajo za skupnim interesom. Vaš urednik